

Prof. dr Kazimierz Maślankiewicz

Z DZIEJÓW GÓRNICTWIA SOLNEGO W POLSCE

NT

WYDAWNICTWA NAUKOWO-TECHNICZNE
WARSZAWA

Spis treści

Część pierwsza

OGÓLNE WIADOMOŚCI O SOLI KAMIENNEJ, JEJ OTRZYMYWANIU I ZASTOSOWANIU

Rozdział 1. Sól i jej zastosowanie od najdawniejszych czasów	7
— Sól i jej używanie	7
— Najdawniejsze wzmianki o soli	10
— Sól w roli pieniądza	24
— Sól symbolem gościnności, wierności i przyjaźni	27
Rozdział 2. Własności soli, jej występowanie w przyrodzie i tworzenie się złóż solnych	29
— Sól kamienna, jej własności fizyczne i chemiczne	29
— Woda morska i jej skład chemiczny	36
— Solanki	40
— Jeziora słone	44
— Powstawanie i występowanie złóż solnych	48
— Złóża soli w Polsce	59
Rozdział 3. Otrzymywanie soli	62
— Otrzymywanie soli przez odparowywanie wody morskiej i solanek	62
— Podziemne górnictwo solne	68
— Otrzymywanie solanki z podziemnych złóż soli kamiennej	71
— Tężenie i warzenie soli	77
— Produkcja światowa soli i jej zastosowanie	78

Część druga

KOPALNIA WIELICKA I BOCHEŃSKA

Rozdział 4. Krakowskie żupy solne w średniowieczu	85
— Najstarsze wiadomości historyczne o soli wielickiej i bocheńskiej	85

— Podania a fakty historyczne	89
— Początki polskich praw górniczych	91
— Ordynacja Kazimierza Wielkiego dla żup krakowskich	93
— Najdawniejsze metody pracy w żupach krakowskich	95
Rozdział 5. Kopalnia soli w Wieliczce	104
— Zwiedzanie sławnej kopalni przez obcych i ich relacje	104
— Dawne szyby i poziomy kopalni wielickiej	104
— Najdawniejsze plany kopalni wielickiej	123
— Budowa geologiczna złoża solnego Wieliczki	136
Rozdział 6. Podziemna praca i rozwój kopalni wielickiej	143
— Podstawy eksploatacji soli w kopalni wielickiej	143
— Roboty ścienna podnożna	144
— Bałwany solne i sól beczkowa	145
— Kołowroty i kieraty	153
— Konie w kopalni wielickiej	159
— Urządzenia zabezpieczające	159
— Pożary w kopalni	167
— Wody podziemne	175
— Wentylacja	177
— Produkcja soli	178
— Żupnicy wieliccy	178
— Czasy saskie	182
— Kopalnia pod zarządem austriackim	183
— Czasy polskie i systemy nowoczesnej eksploatacji	184
— Muzeum żup solnych	194
— Wieliczka uzdrowskiem	199
Rozdział 7. Kopalnia soli w Bochni	200
— Budowa geologiczna złoża i metody eksploatacji	200
— Początkowa produkcja warzonki	205
— Pierwsze roboty podziemne	205
— Żupnicy bocheńscy	217
— Nowe szyby	222
— Strajki górników	224
— Upadek kopalni bocheńskiej	226
— Obecny stan kopalni	229
— Część trzecia	
INNE SALINY POLSKIE	
Rozdział 8. Podkarpackie górnictwo solne poza Wieliczką i Bochnią	233
— Kunegunda — żupa solna Lubomirskich	233
— Podkarpackie żupy ruskie	240
— Złoże solne na Śląsku	243

Rozdział 9. Górnictwo solne w Polsce północnej	245
— Piastowskie solanki nadbałtyckie	245
— Poszukiwanie soli w Królestwie Polskim	249
— Solanki	252
— Ciechocinek	254
— Inowrocław	255
— Inne złoża solne w Polsce Północnej	258
 Rozdział 10. Polskie górnictwo solne w czasach najnowszych	263
Literatura	268
Skorowidz	273

Książki i opowiadania
Wydawnictwo